

COSINZEANA

REVISTĂ LITERARĂ ILUSTRATĂ

REDACTOR:
SEBASTIAN BORNEMISA

Cuprinsul:

Al. Ciura: Cucerirea văzduhului.

T. Murășan: Cât de mândră-i astăzi..., poezie.

Ion Agârbicean: Zile de tăcere, schiță.

T. L. Blaga: Povestea unui picur de apă.

I. U. Soricu: Frângurele, poezie.

Otilia Cozmuța: Din țara Micadoului.

Viora din Bihor: Romanța rozelor femeii blonde, poezie.

A. Fogazzaro - D. Tomescu: Misterul poetului, roman.

FLORI DE-O ZI:

Leontina: Scrisoare unei prietene.

R. Milescu: Strofe.

R. M.: Să pălmuiască o damă?

* * * Divorțul în China.

* * * O grevă interesantă.

SCRISORI DELA REDACȚIE

GHICITURI

ILUSTRĂȚII

„COSINZEANA”

REVISTĂ LITERARĂ ILUSTRATĂ SĂPTĂMANALĂ

având colaboratori reguțați pe: *Ion Agâr-biceanu, Zaharie Bârsan, T. Liviu Blaga, Ermil Borcia, Alecsandru Ciura, Ilarie Chendi, D. N. Ciotori, A. Cotruș, Ion Dragoslav, P. Dulfu, Victor Eftimiu, S. C. Făgețel, Mihail Gașpar, Dr. M. Hârsu, Liviu Marian, V. C. Osvadă, Ecaterina Pitiș, Aurelia Pop, Liviu Rebreanu, I. U. Soricu, D. Tomescu, Gavril Todica, Viora din Bihor, și alții* — e nu numai cea mai ieftină revistă românească de felul acesta, ci și cea mai potrivită pentru toate familiile române.

ABONAMENTUL E:

Pe 3 luni pentru Austro-Ungaria . cor.	3—
Pe ½ de an ” ” ” ” ”	6—
Pe un an ” ” ” ” ”	12—
Pentru străinătate pe trei luni . . .	5—
” ” pe jum. de an . . .	10—
” ” pe un an . . .	20—

Abonamentele se plătesc înainte.

Pe credit revista nu se dă nimănui.

Premiile „Cosinzei”.

Între abonații, cari plătesc înainte pe un an abonamentul, se sortează la sfârșitul anului, în ajunul Crăciunului, opt biblioteci de câte 25 coroane una, drept cadou de Crăciun, cu cele mai noi cărți literare, pe ales.

Rugăm pe toți, cari înțeleg și apreciază niziunța noastră, să binevoiască a ne da mână de ajutor, prin câștigarea de abonați număroși, pentru ca, cu ajutorul tuturor, să putem face din „Cosinzeana” o revistă literară din cele mai desăvârșite, pentru familiile române, care să le fie totodată o bună armă de apărare împotriva influințelor literare streine, ivite prin intrarea unor reviste streine prin familii de-ale noastre, și un mijloc de a cultiva dragostea de literatură și cultură românească, până și în familiile cele mai modeste.

Administrația revistei

„COSINZEANA”

Orăștie—Szászváros.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Librăria Națională, S. Bornemisa

Orăștie—Szászváros

Cele mai noi
cărți literare!

<i>Liviu Marian</i> : Printre stropi	cor.	1:50
<i>Iosif</i> : Căntece, poezii	”	2—
<i>Chiru Nanov</i> : Peste Dorna, note de călătorie	”	1:50
<i>Dostoievsky</i> : Amintiri din casa morților, roman	”	1:50
<i>I. U. Soricu</i> : Florile dalbe, poezii	”	2—
<i>V. Eftimiu</i> : Poemele singurătății, poezii	”	2—
<i>M. Cruceanu</i> : Spre cetatea zorilor, poezii	”	1:50
<i>Dr. E. Sterian</i> : Educația sexelor	”	1:50
<i>Al. Ciura</i> : Foiletoane	”	1:60
<i>N. Zaharia</i> : Viața și opera lui Eminescu, studiu	”	3—
<i>H. Stahl</i> : Dela manevre și alte schițe vesele, ...	”	1:50
<i>Novicow</i> : Emanciparea femeii	”	2—
<i>P. Eliade</i> : Studiu despre M. Maeterlinck	”	1—
<i>V. Onițiu</i> : Din cele trecute vremi	”	2—

Cele mai noi
cărți literare!

Pentru porto să se trimită deosebit 20 bani de-o carte. Comandele se esecută cu cea mai mare promptitudine. Librăria e provăzută cu un bogat asortiment de cărți literare, și la dorință procură și cărți cari îi lipsesc. Mai are mare depozit de hârtie de cancelarie și pentru scrisori, cerneală și recvizite școlare. Cereți catalogul gratis și franco.

GOSINZEANA

REVISTĂ LITERARĂ ILUSTRATĂ

* *

REDACTOR: SEBASTIAN BORNEMISA

CUCERIREA VĂZDUHULUI

AL. CIURA

Îmi vine în minte bătrânul Ovidiu, cu minunatele lui basme din *Metamorfoze*; povestea lui Dedal și a tinărului și svăpăiatului Icar, care și-a frânt gâtul la cea dintâi încercare de sbor, căci prea s'a încrezut în aripile lui lipite cu ceară, prea s'a apropiat de soare, și s'a prăbușit apoi în valurile mării.

De două mii de ani omenirea cunoaște acest mit, dar origina lui este neasămănat mai veche și se pierde în negurile trecutului preistoric.

Omenirea nu își deschisese încă ochii ca să cunoască lumea ce o încunjoară, și locul judecății îl ocupă imaginația: epoca de aur și de copilărie a omenirii. Și iată, că și în această vreme, a cărei depărtare abia ne-o putem imagina, omenirea s'a ocupat cu gândul, să biruiască văzduhul. În basme nizuința de a cuceri împărăția aerului iese la iveală aproape în totdeauna, dela Pegaz, calul într'aripat, care e mai mult un simbol al fantaziei poetice, până la caii noștrii năzdrăvani, cari trec în sbor pădurile de aramă, după ce au luat o troacă de jăritic, — o iperbolă a celerității — până la Dedal și Icar și până la meșterul Manole al nostru, care după ce s'a văzut singur pe vârful mănăstirii de Argeș și nu mai avea la îndemână nici schele nici scări, și-a făcut aripi de șindilă cu cei nouă meșteri mari ai lui și s'a lăsat în voia vântului. S'au prăpădit cu toții, iar în locul, unde a căzut Manole, s-a făcut

O fântână lină
Cu apă puțină,
Cu apă sărată
Cu lacrimi udată.

Ideea de a strătaia văzduhul o aflăm cu mii de ani în urmă și, alături de biruința lui Dedal, avem înfrângerea lui Icar.

Tot asemenea și azi; nu toți cei ce se avântă în lumea tăinuită a văzduhului, izbutesc să pună mâna pe cununa de lauri, și mulți din ei se prăbușesc la cea dintâi încercare, asemenea pușorilor golași, cari amăgiți de raza soarelui și de sborul altor semeni mai viguroși, părăsesc cuibul cald și se prăpădesc, în luptă cu văzduhul, fâlfâind a desnădejde din aripile lor slabe și neîndemânaticе.

După dibuirile imaginare ale mitului omenirea a pornit să realizeze acest vis, ce frământă mai înainte cu un veac abia fantazia îndrăzneată a romanțierilor. S'au pornit încercările cu balonul, din ce în ce mai reușite, și când pe urmă Zeppelin a reușit să-l facă dirijabil, în zilele noastre, s'a constatat că, balonul este „greșala genială“ a veacului.

Lucrul s'a pornit pe altă cărare acum, căci spiritul omenesc nu se putea opri la calea jumătate, îndată ce simția, că atinsese deja limita opreliștei, și dase binișor la o parte perdeaua, care ascundea această nepătrunsă taină.

S-au pornit aeroplanelle.

Și în chiotul de biruință al neamurilor purtătoare de lumină s-a amestecat și acela al unui neam oropsit, despre cari cei mari și puternici abia de știau până acum, că trăește și el.

Vlaicu a reușit, cu talentul înăscut, după o muncă de câțiva ani, să se avânte în șirul dintâi al aviatorilor celebri, asigurându-și un nume și în fața străinătății, la Aspern.

Am văzut sborul lui cu prilejul serbărilor din Blaj și ne-am convins cu toții de stabilitatea aparatului și de siguranța, cu care îl dirijă.

După un an l-am văzut la Orăștie în Dumineca din 4 August — și am constatat un progres uimitor în dirijarea aeroplanului. Virajurile îndrăznețe, în ceruri din ce în ce mai mici; scoborările și ascensiunile caprițioase te făceau să nu te mai gândești că stai în fața unui aparat, ci că contempli sborul elegant al unei rândunici, ce spintecă văzduhul în zigzaguri, cu o extraordinară facilitate.

Problema e rezolvită, — ne ziceam cu toții, văzduhul e cucerit și ne gândiam la o simplificare a aparatului numai, la o perfecționare a lui.

Și în vremea asta aeroplanul se pierde din ce în ce mai mult în lumina purpurie a asfințitului, ducând pe eroul văzduhului deasupra satului, în care s-a născut.

Bintințenii erau de față la sbor în haine de sărbătoare, dar au rămas destui și pe acasă, ales bătrâni și copii, și Vlaicu a ținut să-i salute și pe ei și să încunune cu rotirea lui de vultur falnic satul obscur, care a dat neamului românesc pe unul dintre cei mai mari fii ai sei. În satul acesta retras între două șiruri de dealuri și-a plămădit el cele dintâi visuri de aviație,

aici și-a cioplit, cu frate-său luon, bucată de bucată aparatul și, cum motorul îi lipsia, a prins patru boi și și-a inaugurat astfel intrarea în lumea oamenilor celebri, cari pornesc, în numele civilizației, lupta nobilă de a cuceri și văzduhul și de a ridică astfel omenirea cu o treaptă mai aproape de ceea ce se numește: desăvârșire.

La scoborâre, lumea rupe cordonul și năvălește într'un indescritibil parocsism al entuziasmului spre locul de glorie.

Cum îi vedeam sbătându-se pe coasta păduricii, ca talazurile unei mări infuriate, ce a rupt zăgazurile, înțelegeam că mândria lor este deplin justificată, căci *al lor* eră eroul glorios; os din oasele lor și sânge din sângele lor...

Și un glas îmi recită de undeva, din înaltul bolții scaldate în reflecșul auriu al asfințitului, cuvintele poetului:

Dar vulturului este, spre ceriuri să se suie
Și e nebun acela, ce caută să puie
Zăgaz de-acurmezișul pornitului și voi...

*

S-a pornit în zilele din urmă o mișcare frumoasă, pentru a-i asigura lui Vlaicu o sumă mai mare, cu care să-și construiască aparatul „Vlaicu III“.

E un gest frumos, vrednic de un neam conștiu, care știe să aprecieze munca aleasă a marilor săi fii.

În câteva zile colecta a atins suma de peste cinci mii coroane.

Așteptăm continuarea cu încredere, căci vom fi și noi capabili, cu toată sărăcia noastră, să asigurăm viitorul unui om ales, care a rezolvit o problemă atât de dificilă și care s-a învrednicit de dreptul de a nu-și mai expune viața în primejdie, ci de a deschide o școală de pilotaj, cum au făcut ceialalți aviatnici, aparținători altor neamuri civilizate.

○ ○ ○

Cât de mândră-i astăzi...

*Cât de mândră-i astăzi par-că bolta,
Râde zarea, gingașii melni
Bat din ramuri dulce la fereastră
Și-mi vorbesc de ochii tăi senini...*

...Ochii tăi ce fac acuma oare?

*Crește umbra plopilor pe drum,
Numai floare-i câmpul și ce scumpu-i
Fermecatul teilor parfum!..*

*Mâne, mâne, cine știe, dacă
N-o să-mi crească iarbă pe mormânt,
Vreau să cânt azi și să râd, căci mâne
Cine știe dac-o să mai cânt?..*

*...Cât de mândră-i astăzi par-că bolta,
Râde zarea... gingașii melni
Bat din ramuri tainic la ferestre
Și-mi vorbesc de ochii tăi senini!*

T. MURĂȘAN

ZILE DE TĂCERE

ION AGĂRBICEAN

Ce splendoare!

Trecea singur și posomorât pe-o uliță dosită, se izbea în trecători, înjură mormăind, când deodată se simți strâns cu putere în brațe și sărutat pe obraz.

— Nicule!

— Ei!

— Dragă Nicule! și străinul se avântă și-l sărută cu sgomot și pe obrazul celalalt.

— Ai înnebunit!

— De loc. Tu, poate, nu mă mai cunoști.

— Nu te-oi cunoaște!

Niculăe Dragonescu voi să plece. N'avea chef de vorbă azi: doue polițe protestate, chiria pe trei luni, croitoreasa îl pârîse pentru o toaletă a cucoanei.

— Gândeam eu că nu mă vei cunoaște" spuse cu tristeță neica Ioniță plecându-și capul în piept.

— Să fi tu a dracului, dar cum să nu te cunosc? Ce vrei cu mine? Nu mă vezi în ce hal mă aflu?

— Așa dar tu să nu ști nimic?

— Ce să știu?

— Aș, nu se poate! Vrei să tăinuești, ca să te scapi de prietini. Bine, Nicule, n'am ce să mai zic, atâta doar că de prietini buni ai lipsă și 'n bine și 'n rău! Și ști că eu nu te-am părăsit niciodată în luptele vieții.

Dicolăe Dragonescu îl prinse de piept, ca și când ar fi fost o pradă și ș'ar fi împântat ghiarele. În gândul lui fulgeră deodată ceva, și în ochi îi ardea o așteptare îngrozitoare.

— Spune-mi!

— Nu ști nimic?

— Spune-mi!

— Câștigul cel mare!

— Milionul?

— Milionul!

— A eșit?

— E al tău, dragă Nicule, fericite Nicule, dulce prietino!" Și neica Ioniță îl îmbrățișe din nou și începă să-i plângă la piept spre mirarea și spaima trecătorilor.

— Să nu mă lași! Trei mii de coroane ce-s pentru tine? Să nu mă lași! Dar nenea Nicu îl luă la braț și trecu târându-l de-alungul străzilor până la cel dintâi ghișeu de ziare.

Abia-l zări vânzătoarea, o femeie bătrână cu ochelari negri, se ridică plină de respect, alese un jurnal, îl deschise la o pagină, și zimbînd cu admirație îl întinse lui Nicolăe Dragonescu. Numărul cinci mii șase sute douezeci și doi eră tipărit cu caractere de-o schioapă. N'avu lipsă să-l citească a doua oară, nici să-și caute biletul. Cifra aceasta eră poate, ce cunoștea mai bine în viață. Compusă din anul prezent, din anul nașterii sale, și acela al consoartei sale, cifra aceasta nu eră zi să nu-i treacă prin minte, înfiorân-

du-l din creștet până 'n tălpi, aproape de-un an acum. Și numărășii lui prietini știau numărul acesta.

Trupul lui se înfrânse deodată ca și când o po-vară neînchipuit de grea i-ar fi căzut pe umeri.

— Dar nu e oficios! șopti el cu spaimă.

— Ce nu-i oficios, întrebă neica Ioniță?

— Comunicatul.

— La câștig așa de mare se bate telegraful“, mai zise Nicolae Dragonescu, și clipa asta începă să alerge spre casă: îi fulgeră prin cap că avizul oficios eră acasă. Neica Ioniță își stupi tot sufletul de năcaz: ori cât a fugit, nu l-a mai ajuns pe Nicu. Acesta au-zeă cum îl chiamă, cum îl roagă să se oprească o clipă.

În casă eră o desăvârșită tăcere. Nicolae Dragonescu trecă prin cele două camere de lângă intrare și ajunsă în salonaș. Nevastă-sa fără conștiință, ză-cea pe divan.

— Virgino! Țipă dumnealui înspăimântat, nu a-tât de leșinul nevestei cât mai ales de adevărul ce-i luminează acum în față. De bună seama Virginia citise telegrama. El ridică o fașie de hârtie de pe podele: cifra cinci mii șase sute douăzeci și doi. Așa dar a-vuse dreptate prietinel său Ioniță! Ah, sărmanul, și nu l'am așteptat, își ziceă, nenea Nicu. Trebuie să mă duc numai decât să-l aduc la mine, să-i spun că cele trei mii se plătesc.

Chiar voi să se depărteze, când doamna Eugenia, oftând din adânc, deschise ochii.

— Nicule!

— Dragă!

— Scumpul meu bărbat!

— Viața mea!

— Așa dar e adevărat?

— Adevărat!

— Milionul?

— Milionul!

— Al nostru?

— Al nostru, al nostru, începă deodată să țipe domnul Dragonescu, săltând prin cameră cu privirile aiurite. Apoi se repezi la dumneaei, o îmbrățișe, și o strângeă cu furie.

Învinețită la obraz doamna Virginia țipă:

— Așa! Omoară-mă, omoară-mă Nicule!

— De ce să te omor?

— Merit.

— Cum?

— Nu-s vrednică de-atâta fericire! Și cum se simți deslegată de legăturile brațelor lui Nicu, începă acum dumneaei să salteze prin cameră, închipuind mișcări ciudate. Nicu o urmăreă cu entuziasm, bătea în palmi. Deodată se opri.

— Să fie adevărat?

— Da, zise în silă nenea, căci o spaimă îi umplu din nou sufletul: poate un prietinel își bate joc de el.

Însă abia avu vreme să se înfioare și întră ser-vitoarea c'o altă telegramă.

„Felicitări cordiale! Stau la dispoziția domniilor-

voastre. Ori ce serviciu gratuit, numai din prietinie. Ad-voocat Dr. Stan, Budapesta. Răspuns telegrafic“.

Ah! ce chin pe nenea Nicu până să-i trimită ple-nipotentă! Ce chin, dar ce deliciu! Fiecare trăsătură de condeiu îi gădăleă sufletul încât îi veneă să ame-țească.

Predase telegrama, apoi se retrăsese într'altă ca-meră să se odihnească. Se simțea frânt de-o moleșire divină. Adevărat că i-ar fi plăcut asemenea să alerge pe la toți prietini să le arate cât e de fericit! Dar picioarele îi slăbiseră.

Cu fiecare sfert de cias, siguranța lui creștea. Noi telegrama, un vraf întreg, scrisori, bilete îi veniau mereu. „Favorizatul norocului“, „inimă de aur“, „feri-citul“, „neprețuitul prietinel“, „carecterul înalt“, „ami-cul lui Dumnezeu“, erau numai câteva din epitetele cari îi dădeau prietini.

La două două după prânz întră agentul băncii celei mai vestite din oraș.

— Întâi vă rog să primiți felicitările directorului nostru, și ale întregii direcțiuni.

— Mulțumesc, mulțumesc! răspuse Nicu.

— Și, până o să sosiască banii, noi ne-am ține de-o deosebită cinste putându-vă anticipa o sumă“. El deschise un portofoliu și scoase zece bancnote de câte o mie.

Nenea simțea cum i se clatină picioarele. Se lăsă pe-un scaun, și luă biletele.

Vă mulțumesc!

O, vă rog. Noi vă mulțumim. Cu siguranță dum-neavoastră veți face depozite și la banca noastră.

— Negreșit!

— Pot să comunic aceasta domnului director?..

— Trei-patru sute de mii cred că o să vă pot da“, răspuse Nicolae Dragonescu. Cât ce puse mâna pe cele zece bilete de câte-o mie, se simți om mare. Pu-sese mâna pe realitate. De-acum nu se mai puteă în-doii de nimic!

Ce fericire! Cu câteva clipe înainte aceeaș bancă ce-i ofereă acum zece mii, îi protestase două polițe, cari laolaltă, abia atingeau suma de trei sute coroanel! Și pentru suma aceasta eră să i se vândă, la mezat, mobila ce biet o aveă, singura lui avere mișcătoare și nemișcătoare.

Nu-și mai poate da seama ce-a mai urmat după ce eși încrezutul băncii locale. Își amintește numai c'a intrat cucoana la dânsul, c'au vorbit mai mult de-un ceas. Apoi tot ce-ă urmat: închiriera arijei unui palat nou, mobilarea, angajarea servitorilor și a servi-toarelor, vizitele ce i le făcuseră familiile cele mai fun-tașe din oraș, fără deosebire de naționalitate, totul i se învârteă prin cap.

Părea că s'a trezit din tot vârtejul lumii acestei noi numai la cel dintâi prânz care l-a dat oaspeți-lor. Veniseră mulți, și cei mai de frunte și vechii lui prietini. Cum îi admirau noua lui locuință! Cum îi strângeau mâna, cum cercau să-i fie pe plac lui și doam-nei Virginia! Mâncări rari se serviră, băuturi scumpe,

O stradă a Parisului în 14 Iulie, ziua luării Bastiliei, care se serbează an de an în întreaga Franța cu mult alai. Publicul în ziua aceasta umple străzile și aranjează jocuri noaptea 'ntreagă, până în zori. Se vede și în chipul nost cum se leagăna mulțimea de perechi pe străzile asfaltate, că par'că ar fi în cutare salon elegant.

șampaniei Vai, niciodată n-o gustase încă domnul Niculae Drăgonescu. Zimbiă, mănca, bea, îndemna pe alții, în vremece în mîntea lui își zugrăvea viața splendidă pe care are s'o ducă de-acuma! Italia, Elveția, un iacht pe marea mediterană, Paris, Berlin, Viena, Petersburg! Da, își va închină viața plăcerilor și călătoriilor. Las' să trăiască și el odată; douăzeci de ani de slujbă ticăloasă și patruzeci și nouă de viață dusă în sărăcie, nu-i ajung?

Un domn cu favorite negre, un judecător, se ridică între alții să toasteze. Vorbea nemțește și domnul Niculae Drăgonescu, cunoscând bine această limbă, se gîndea, pregătindu-se să răspundă. Oaspele închină în sănătatea „scumpului și neprețuitului nostru concetățean“, și ciocni paharul cu domnul Drăgonescu. El se ridică și începî să vorbească cu multă căldură. Ajunsese chiar pe la fraza: „și, vă asigur domnii mei, că nu voi uită nici de orașul acesta în care m-am trezit; după slabele mele puteri voi ajtă să se ridice un nou local pentru teatrul din loc“ — ajunsese aici, când simți că-l trage cineva de mână.

„Domnule, Domnule Nicu, cucoana“. Nenea Niculae Drăgonescu deschise ochii mari, înflăcărați, dar îi închise repede.

— Rog să vă sculați. Doamna spune că întărziati altfel dela slujbă. Domnule Nicu!

Servitoarea își frîngea desperată mîinile, căci, acum a cincia oară trimisă de cucoana, nu-l putea trezi pe stăpîn. Știa ce o așteaptă.

Deci ea îl sgătăi încă un restimp, strigându-i la ureche. Stăpînul deschideă din când în când ochii, dar pleoapele i se lăsau numai decăt, grele ca de plumb.

„Trebue să fie bolnav“ zise cu teamă servitoarea înfățișindu-se înaintea doamnei Virginia.

Dar aceasta în loc de răspuns se sculă ca o vijelie de pe scaun, dinaintea mesei pe care se răcise cafeaua, îi trase o palmă usturătoare fetei și întră la domnul Niculae Drăgonescu. El horcănea acum.

— Nemaipomenit, zise cu mînie cucoana, prinzând amîndouă brațele bărbatului, și ridicându-l cu putere de pe perini.

— De-aseară dela nouă ț-ar putea ajunge până azi la opt“, strigă dumneaei.

Nenea Nicu își deschise aceiași ochi mari, privi la nevastă, apoi recăzî iar pe perini și ochii i se închiseră.

— Ho-ho măria-ta, așa nu merge! Așa o să-ți pierzi slujba și o să perim de foame. Ia să te scoli!

Văzînd însă că dumnealui nici gînd n'are, îi luă plapuma, îl prinse iar de brațe, îl smînci, îi dădu pumni. Nenea ședeă acum în pat și priviă zăpăcit, fără o vorbă, prin casă. Privi uimit un lung restimp. Apoi deodată sări ca ars din așternut și-i arse două palme nevastei, care eși țipînd și văicărîndu-se. Nenea Nicu rămase încă mult pe marginea patului. Da, eră în vechea lui locuință. Se uită la fiecare lucru din casă și se convingea tot mai tare. Începî, oftînd, obosit, să se îmbrace. Dar îi ținu mai mult de-un ceas îmbrăcarea. Mereu se opriă și priveă în gol. Nu se

putea să fie un vis! Prietinel zimbînd, vânzătoarea de gazete, telegramele, omul de încredere al băncii, cele zece mii, palatul, mobila nouă, prânzul ce-l dădea chiar acum — toate acestea nu puteau să fie vise. Simțîia încă în suflet întreagă nemărginita lui fericire, care isvoră dintr'o realitate nespuse de limpede. Așa ceva nu se visează! Așa ceva se vede, se simte, se trăește!

Însă cu cât se deșteptă, i se întăreă o durere înfiorătoare. Din geamuri, din ceasul de părete, din tabloul cu Napoleon pe insula sânta Elena, din plapoma svârlită pe podele de doamna Virginia chiar, vedeă realitatea.

I se născu un dor nețărmurit de moarte. Da, să se îmbrace complet, să ese și să nu se mai întoarcă niciodată aici. Să nu mai vadă nici locuința asta, nici pe doamna Virginia, nici prietini. Să plece pe un drum de unde nu mai este reîntoarcere!

Fără să dejuneze eși în stradă. Neica Ioniță îl văzu și cercă să-l ajungă. Dar Nicu, îndată ce-l simți, începî să alerge și putu scăpa de el numai intrînd în casa veche unde-și aveă slujba, în casa primăriei.

Urmară zile de tăcere grea pentru nenea Nicu. Două săptămâni abia vorbi ceva cu un prieten; nu mai cercetă berăriile, cafana; se înmormântă într'o cameră din locuința lui ca 'ntr'un sicriu. Și eră pân' acum un om de viață: îi plăcea să beă, să povestească, să joace cărți, să fie mereu cu cineva. De-aici i se trăgeă și datoria de trei sute.

Doamna Virginia intră uneori la el.

— Ți-e rău?

— Nu. Sunt indispus.

— Tot indispus?

— Așa! — Și priveă la dânsa ca la o străină.

Pe neica Ioniță îl încunjură cu groază. Încet-încet reveni la vechile lui obiceiuri, dar Ioniță niciodată nu mai putu să se bucure de prietinia lui Nicu. Nimănu nu i-a spus visul; dar acesta stăru ca o realitate în viața lui, și în tot ce făcea, în tot ce zicea, în umbletul său chiar, se strecură o melancolie care nu-l mai părăsi până la moarte.

Povestea unui picur de apă

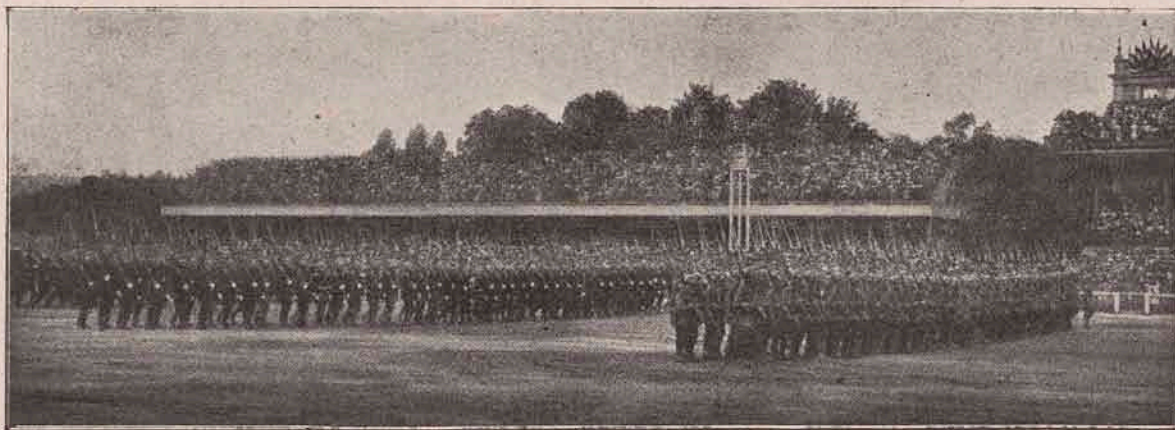
T. L. BLAGA

Nu știu dacă mi se va crede. Și totuș s-a întâmplat așa, precum voi povesti, căci toate le-am petrecut, sunt povestea vieții mele.

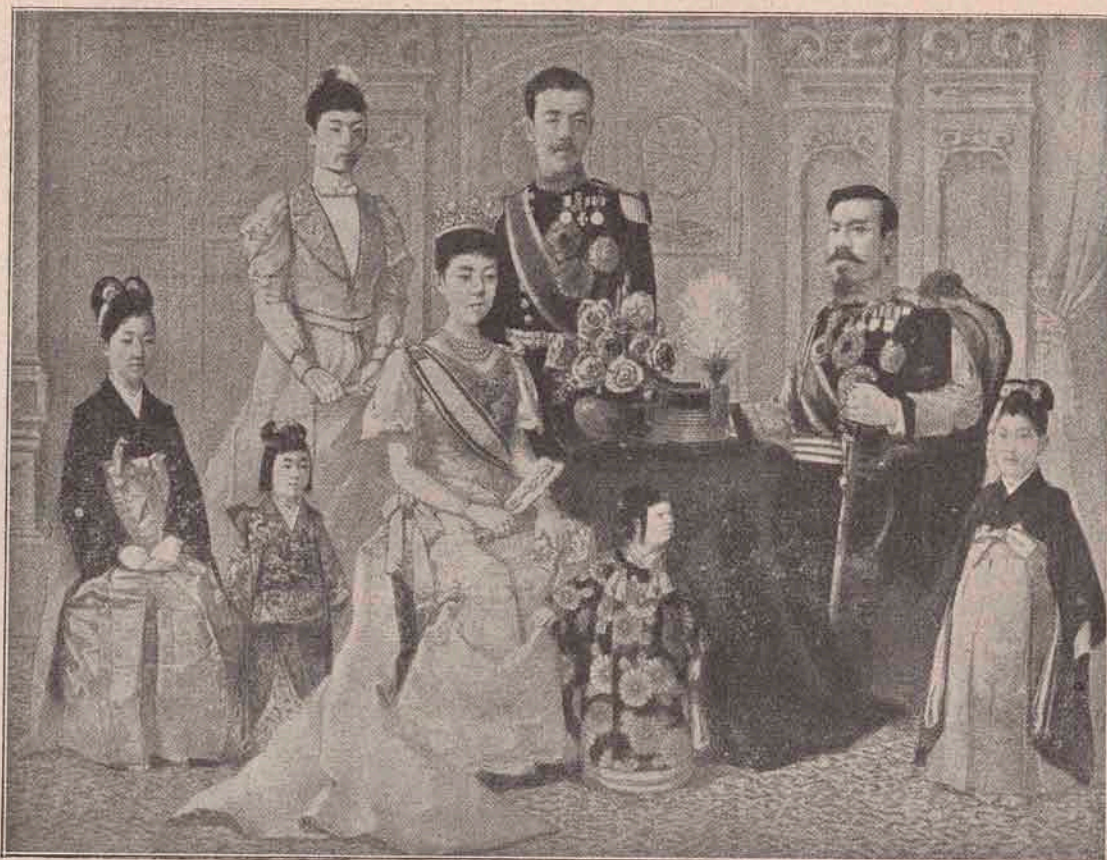
Voi începe de când am zărit mai întâi lumina zilei. E mult de-atunci, aproape două mii de ani. Anul nașterii e anul de dureroasă amintire '79 după Christos, iar locul nașterii craterul, afunzimile Vezuului. Atunci când însoțit de bubuituri îngrozitoare a zburat în aer creștetul acestui deal, eu am fost, bineînțeleș nu singur, ci în societatea fraților mei nenumărați pătrunși până la unul de aceleași tendințe, care am aruncat capul împrăștiindu-l ca pulbere în toate părțile departe, departe. Înainte stăteam grozav de strâmtorat în adâncimile fierbinți ale pământului, iar acum eram liberi și ne urcam plutind veseli cătră înălțimile albastre ale cerului. „Priviți nourul cel negru, iată cum împrăștie fulgere îngrozitoare“, astfel vorbeau înspăimîntații locuitori dela poalele dealului. Acesta a fost ceasul nașterii mele, de-atunci începând eram un picur de apă.

Urcat în înălțimile albastre mi-am început călătoria legănat pe aripile vântului, departe peste câmpii înverzite, peste valurile mărilor și peste pletele albe de zăpadă ale munților. Văzut-am palatele mândre ale principilor din Roma, privit-am în curțile vitejilor Germani și-n colibile scunde ale oamenilor dela Nord. Și am văzut, ceea ce înaintea mea nu zărise ochiu omeneșc, ținuturile de ghiață ale polului Nord. Prețul acestui favor acordat mie de natură l-am plătit însă prin faptul, că în gerul cel mare am înghețat. Atunci m-am convins mai întâi despre facultățile de prefacere, cu cari m-a înzestrat creatorul. Din picur de apă de formă sferică, ce fusesem înainte, mă făcusem o stea în șase colțuri, frumoasă, gingașe, de zăpadă și în starea aceasta am căzut încet, domol, sfiicios la pământ, cred că eră în nordul insulei mari, pe care oamenii o numesc Groenlanda.

Cât timp am zăcut aci nu știu, foarte posibil însă

Defilarea soldaților francezi în 14 Iulie, la Paris. La sărbătoarea națională a Francezilor din acest an au luat parte o sută de mii de oameni, între cari o mulțime de străini din toată lumea. Sărbările au fost splendide și ca să se ridice cât mai mult măreția lor, în ziua aceasta s-a sfințit și drapelul celui dintâi regiment de aviațică. Franța e singura țară până acum, care are armată aeriană organizată.

Familia împărătească a Japoniei. Pe scaun șade împăratul Mutsuhito, care a murit mai în zilele trecute. La stânga pe scaun împărăteasa rămasă văduvă, iar în picioare moștenitorul de tron cu soția sa. Ceialalți băieți sunt toți ai răposatului împărat, care a ridicat Japonia la treapta unei țări europene.

că o sută de ani sau mai bine. Încurând lui acoperit de alți fulgi de zăpadă și stratul creștea din ce în ce. După greutatea, ce o simțeam în spinarea mea trebuia să fie foarte gros, poate mai gros decât înălțimea unui turn. Sub povara aceasta enormă trupul meu natural că nu putea rămâne indiferent și astfel din fulgul gingaș de zăpadă m-am transformat încurând într'un firicel micuț de ghiață limpede ca cristalul. Abia după mulți ani am aflat câtă ghiață de felul acesta era încă peste mine și sub mine. Soartea însă n-a voit să rămânem locului, se vede că-i plăcea să se joace cu vieța noastră. Într'o bună zi am simțit, că ne mișcăm în jos și tot mai în jos și-apoi un pocnet îngrozitor. Partea aceea a câmpiei de ghiață, în care mă aflam și eu, alunecase peste țărnam, se rupsese de rest și plutea acum ca un munte de ghiață în apa de ger a mării.

Ne lipseau vântrelele, dar cu toate acestea drumul nostru ducea neîntrerupt în aceeași direcțiune și fiindcă muntele de ghiață perdeă din ce în ce în proporții, simțeam, că călătoria noastră tindea către sud. Însfârșit razele soarelui dădură cu ochii și de mine, iar eu încălzit de-atâta dragoste m-am topit. Eram cât se poate de vesel că scăpasem din cătușele, cari mă ținuseră legat mai bine de-o sută de ani și alunecând ușurel pe stâncă în jos mă bucuram deja că voi putea participa la dansul legănat al valurilor mării. Una mi-am propus și Dumnezeu alta a dispus. Și a dispus tocmai contrarul la ce mă așteptam. Se vede că — ca unul care abia părăsisem spinarea ghietoasă a munte-

lui — eram încă prea rece, prin urmare prea greu ca să pot rămâne la suprafață. M-am cufundat așadar în adâncimi până ce am ajuns în fundul oceanului, unde la rândul său m-a prins din nou un curent de apă târându-mă cu el, unde, încotro?

Încetul cu încetul am început a mă desmeteci de cap și a simți. Eră întunec beznă și abia după câteva săptămâni de călătorie în infernul acesta se făcu puțin lumină, încât puteam zări ce se petrece în jurul meu. Și pentru întâia dată văzui că băjbăe vieță pe lângă mine. Eră o variație de pești de formele cele mai ciudate, animale coralice îmbrăcate în haina florilor, raci de aspectul paianjenilor și alte din minunile acestui întunec fioros. Ce e mai mult, fiecare din vietățile acestei lumi avea undeva ascuns câte un felinar, cu care lumină întunerecul dimprejur, fapt de care nu mă puteam miră îndeajuns. Se vede, că așa a rânduit Dumnezeu, ca vietuitoarele din aceste regiuni să-și plaseze întreagă electricitatea animalică în formă de energie luminoasă.

Zi de zi însă tabloul se schimbă. Vedeam alte și alte animale de alte specii și în partea cea mai mare fără felinar, pentru că în regiunea, în care mă aflam acum, eră cu mult mai lumină. Cât mă privește pe mine, simțeam că mă desmorțesc pe-ncetul ce mergea, așa încât nu peste mult mă simțeam chiar bine în situația dată.

Însfârșit după multe așteptări m-am ridicat până la suprafața apei. Ce plăcere! De-asupra mea bolta

albastră a cerului, un aer limpede, curat și-un soare, ce te orbea cu bogăția sa de lumină. În jurul meu dansul valurilor legănat mă îndemna să intru în horă. Văzută-am atunci și balena uriașă, iar în nopțile călduroase milioanele de ființe mici microscopice, cari cu fosforescența lor dădeau apei aspectul unei mări de foc. Corăbiile cu pânzele întinse lunecau pe fața apelor ca niște lebede uriașe și odată am avut chiar nenorocirea să fiu martor la o luptă navală, și să aud țipetele de desperare ale oamenilor ce piereau în valuri. Ce neghiobie! Câte alte nizuinți nu ar putea urmări omul!

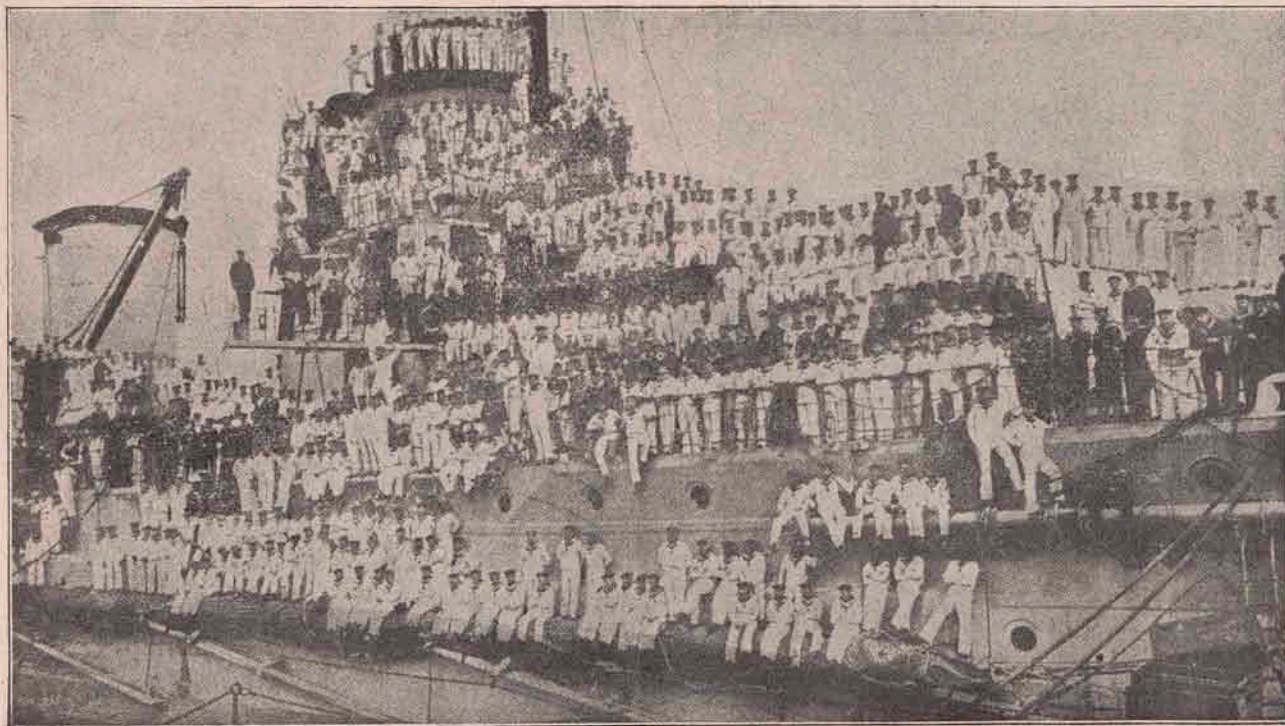
Soarta m-a ferit să mai fiu părtaș ocular vreodată la astfel de scene. Căci la câteva zile în urmă pluteam iarăși într-un nour peste mări și uscat. Și aici cred eu, se începe adevărata mea viață. Călătoria prin văzduhuri nu ținu mult. Abia am ajuns la pământ ca picur de apă, când deodată m-am simțit prins și legat. Lucrul se petrecuse pe niște lanuri înverzite, un firicel de orz m-a supt în trupul său. Că ce s-a petrecut apoi cu mine, abia ași putea spune. Știu atât, că eră într-o zi cu soare. Am simțit numai că se petrece ceva de tot excepțional cu mine și când mi-am recăștigat conștiința, nu mai eram picur de apă, ci părticică a unui firicel de *întăreală* (scrobeală), că mă transformasem eu însumi în întăreală, prin faptul că firicelul de orz m-a combinat cu puțin *carbon*.

La câteva săptămâni în urmă am simțit greutatea și frecarea nespūsă între două petri de moară, și spre mirarea mea am constatat, că eu până atunci zăcusem într-un grăunte de orz. Cu grăuntele s-a isprăvit bineînțeles, mie însă pietrele nu îmi puteau face nimic. A

sosit însă ziua de adevărată spaimă și pentru mine. Trecusem eu peste multe și nu odată m-am îngrozit de fălcile dințate ale monștrilor de pe ape. Iată-mă, acum însă ajuns în inmediatea vecinătate a scârboasă a botului unui porc, care privea cu o lăcomie de nedescris asupra mea, abia așteptând momentul să mă poată înghiți. Ce soarte urâtă mă așteptă. Să stau eu în trupul acestei scârbe fără nici o nădejde de-a mai putea scăpa. Din nenorocire eram cu mult prea mic, decât să mă fi putut zdrobi dinții, dar de scăpat încă nu puteam scăpa.

Și-atunci iarăși veni o schimbare neînțeleasă. Eu o presimțeam, o simțeam chiar, dar sunt incapabil de a o descrie, ce s-a petrecut cu mine, Destul, că câteva zile în urmă eram o părticică din carnea acestui animal. Ce credeți cum îmi mergea aici? Porcul nu prea trece peste multe. Viața sa se reduce la puține variații. Mănâncă, doarme și iarăși mănâncă. O singură perondație de două lucruri până atunci, până când îi vine la socoteală omului. Așa a pățit-o și sârmanul porc, în care mă sălășluisem și astfel a sosit vremea, când a târnam ca partea unei șunci într-o cameră de afumat și în sfârșit ziua, în care m-au consumat pe-o bucată de pâine.

Acesta a fost cel mai mare progres, ce l-am făcut vreodată, cu toate că mult am mai pățit și în urmă. Căci nici mai mult, nici mai puțin, mă transformasem acum într-o părticică dintr-un trup omenesc. Și de câte nu e căpabil un om. Eram părtaș la toate bucuriile, la toate durerile, la nădejdi și momente de îndoială, la zile de sănătate și zile de morburii. A le descrie pe toate acestea, ar însemna a scrie volume în-

Ofițerii și soldații, în număr complet, de pe vaporul de războiu german Moltke. Un astfel de vapor e încărcat cu soldați și fiecare are partea sa de lucru: unii stau la tunurile grele și mari, cari varsă în timp de războiu foc asupra vapoarelor dușmane, alții sunt aplicați la mașinării, la magazine, la deosebite posturi și altele. Pare a fi o uriașă casarmă, ce se leagăna pe apă rătăcind de ici colo.

tregi. Renunț la asta. Lasă, că toate s-au isprăvit, de când au așezat trupul în mormânt. Mormântul pe mine nu m-a păstrat. Ca picur de apă, adecă în forma mea cea mai dintâi, am fugit din adâncimea întunecoasă, am aflat un păraiaș, dimpreună cu el m-am cufundat într-un râu, apoi într-un fluviu și în sfârșit în mare. Aici am colindat prin regiuni ferbinți și regiuni reci, am văzut ca nour toate împărățiile lumii, am udat câmpiile setoase. De nenumărate ori în perondație vecinică am privit și privesc țările sub mine, sau valurile lângă mine. Am însă o dorință tainică și nutresc o nădejde, ca-aș vrea să se 'mplinească. Să mai fiu odată om, mai bucuros o fetiță micuță, care privește în lume cu ochișori nevinovați și plină de încredere. Ce soarte frumoasă! Poate că totuș odată, odată, mi se va împlini dorința!

— Idei după Naturfreunde. —

○ ○ ○

E interesant chipul ce-l arătăm aci. Se vede cum se coboară muncitorii din al 31-lea etaj al unei uriașe case, ce se zidește acum în New-York. În acest oraș, ca în nici unul în lume, se zidesc an de an case îngrozitor de înalte, și așa orașul se 'ntinde tot mai mult în sus în văzduh, căci pentru a se lărgi nu-i loc de-ajuns. Din înălțimile cele înalte apoi muncitorii nu se mai coboară pe trepte, ci uite așa prinși de lanțuri de fier, care de sus se slobod cu ajutorul unei mașinării.

FRÂNGURELE

I.

Iubirea noastră a trăit
Și lumea n-a simțit-o,
Doar blândețe priveghetori
În vers au preamărit-o.

Vorbeau de dânsa nuferi albi
Și ramuri verzi, și vântul,
Un basm frumos... Dar numai noi
Le-am priceput cuvântul.

Iubirea noastră a murit
Și-n urma ei azi plâng
Pe lac streinii, albi nuferi
Și paserile 'n crâng.

II.

Negri nori s-adună 'n zare
Și se 'ndreapă cătră tine,
Pe cărări s-așterne frunza —
Codru drag, rămâi cu bine,

Mi-am împărtășit cu tine
Visul meu neisbândit —
Codrule bătuț de vânturi,
Ce-am iubit ne-a părăsit.

De-am păstrat ascunsă 'n suflet
Fiecare rana lui,
Rostul cântecilor mele
Nu-l mai spune nimăru.

Cine știe, dragă codru,
După-al anilor potop,
Poate mă întorc vreodată
Tot trecutul să-l desgrop!

III.

Numai eu pornesc pe cale,
Numai eu și dorul greu,
Iar un deal și iar o vale,
Haida, hai, murguțul meu.

Peste codri, pe câmpie
Umbra s-a lăsat acum,
Noaptea neagră o să vie
Și ne află tot pe drum.

Capu-și pleacă dalba floare
Și adoarme lin pe ram —
Lună, lună călăfoare,
Numai eu odihnă n-am!

I. U. SORICU

† † †

Cel mai nou model de pălărie, în Paris. E tivită cu dantelă neagră și are drept podoabă o roză de mătasă.

Din țara Micadoului

OTILIA COSMUȚA

Țara vânturilor tânguitoare, a bălaurilor fantastici și a peștilor zburători: Japonia, e azi cea mai des pominită țară în toate gazetele din lume. Poate tocmai pentru că se vorbește atâta de ea, pornesc într'acolo și gândurile mele vecinic călătoare. Tochio!... Fuge cu mine o lectică mititică și picioarele servitorului, care o poartă, abia de ating pământul, cum străbatem străzile întortochiate ale cartierului japonez. Pe lespezile de piatră răsună ghetele micuțe de lemn și ciocănitul lulelor de spumă, cari par tot atâtea bățai regulate ale unui ciasornic uriaș. În amurgul serii se desenează vârfulurile întunecate ale muntelui Fugi-Iama, ca liniile fine pe o ulcică japoneză. Muntele acesta sfânt, din craterul căruia de sute de ani nu mai iese flacări, se poate vedea din toate părțile Japoniei. Desigur pentru asta îl vezi desenat pe toate cutioarele de lac, pe farfurii, pe ulcici, ca să apară mereu în fel și fel de reproducere înaintea ochilor Japonezului. De multeori se vede împreună cu luna, oglindindu-și înfățișarea galbenă în apa fără de sfârșit a oceanului mare.

Pe străzi dibuie femei japoneze cu fețe zimbitoare, mărunte și grăsuțe. Vântul liniștit de sară le cerne în păr mireazma florilor din arborii de pe stradă și cum răd liniștit, înfundat, le iese drept niște femei aristocrate pe aceste simple femei din popor, cari grăbesc acasă,

ca să-și aștepte cu brațele deschise bărbații, ce se rentorc acuș-acuș dela holda de orez. Au atâta grație, atâta delicatețe și finețe, că le poate invidia oricare damă europeană de frunte...

Poporul acesta acum jeleşte, își jeleşte pe bunul și marele său împărat: Mutsuhito. Ce frumos poate fi acum Japonia aceasta îmbrăcată toată în alb, cu cele câteva dame aristocratice, cari poartă haine cernite, după moda europeană. Ființele acestea mărunte cu părul negru și cu ochi negri, cu capul îmbrobodit în șaluri mari albe, cu brațe rotunde vor părea drept niște zine în țara aceasta plină de flori și de codri, care veacuri dearândul a trăit izolată de celelalte părți ale pământului, în o religie blândă, în o liniște de moarte, ca-n povești. Poveștile! Azi și acestea dispar în Japonia. Sună și pe aici hornuri de fabrici, învață și muncește din greu japonezul mărunț. Mai ales ideile moderne cuceresc. O ferbere ciudată a cuprins pământul acesta plin de vieță. E foamete, sunt nemulțumiri: se trezește din somnul de veacuri un popor care mii de ani a trăit în o dulce neactivitate orientală...

Și se simte, că se vor întâmpla mari prefaceri și mari lucruri. După cum s-a mișcat trupul greoiu și leneș al Rusiei și al Turciei, așa începe a se mișca și insula aceasta așezată în mijloc de ocean, pe care până acum tocmai poziția sa geografică a păzit-o de invasiunea culturii europene. Ca un leagăn mare verde se întinde țara aceasta pe spatele oceanului liniștit, un capăt al ei ajunge sub cerul tropical, celalalt la polul nordic. Ca clima, tot așa de ciudată e și flora țării acesteia. Alături de brazi și goruni cresc palmierii, ridicându-și vârfulurile în aerul puțin suriu. Casele mici de lemn, cu pereții văruiți alb, le mișcă 'ncoaci și 'ncolo cutremurile de pământ, că tare vulcanic e pământul acesta, cu toate că muntele Fugi-Iama a pierdut puterea de erupție, dar au răsărit în locul lui alți vulcani. Pământul e roditor și pe când eu am cutreerat locurile pe aici, se vedeau frumoase roduri ale viilor aduse din America și din Europa. Spuneau că strugurii dau un vin tot atât de bun, ca cei din apropierea Neapolului, din împrejurimea Vezuului. Grânele încă sunt frumoase, iar cartofii japonezi sunt renumiți, deși abia de 20—25 de ani au fost aduși din Canada. Că cu toate acestea în Japonia e foamete, urmează nu numai din speculațiunile cu orezul, adecă din esportul cel mare, ci și din faptul că Japonia e foarte împopulată. Nici într'un loc n-am văzut atâția copii, ca pe străzile orașelor japoneze, mai ales în cartierele locuite de muncitori. Spre marea mea mirare însă 40—50 de copii, cari se jucau, nu făceau nici un zgomot. Dupăcum în Japonia „țara păsărilor cântărețe“ pasărele nu cântă, — copii nu fac zgomot, nu strigă și nu fac nebunii.

Jocurile lor sunt liniștite, cumiști, că n'ai crede; și ori se joacă de-a melcii, ori de-a bumbii, ori de-a bălaurul, graiul lor nu-l poți auzi aproape de loc, nici râsul. Odată credeam că o ceată întreagă de băeți sunt muți, căci zimbiau și se necăjiau reciproc prin semne; cei din jurul meu au trebuit să mă liniștească că nu-

muți, dar că aici nu-i obicei să strige, să zbiere, nici măcar să vorbească mai tare.

Pe aici nici pomană de „băeți răi“, toți sunt buni și ascultători, îmi spuneă cineva explicându-mi totodată că pe băiat nu-i permis să-l negliji nici pentr-un cias și că trebuie tratat cu el blând, ca cu o floriceică. Trebuie să împarți cu ei toate bucuriile și necazurile deopotrivă, jucându-se trebuie învățați și învățându-i trebuie să se joace, ca aceste două noțiuni să fie una înaintea lor și ca jocul și învățatul deopotrivă să le fie dragi.

— Dacă am strigă, ori am fi duri cu copiii — îmi spuneă o mamă japoneză foarte cultă — atunci și ei tot asemenea s'or purtă cu noi...

De multeori m'am mirat și am admirat obiceiurile și moravurile japoneze. Zău, pe lângă toată cultura noastră europeană înaltă, tot am putea învăța ceva dela oamenii acești galbeni, mici de statură, cu ochii pieziși și cu păr negru.

O O O

Romanța rozelor femeii blonde

Frumoase roze roșe, eu v-am văzut asară —
Pe un amurg de aur cu fășii orbitoare,
Eu v-am văzut asară pe pieptul unei blonde...
Țeseă amurgul giulgiul apusului de soare.

Frumoase roze roșe, privind spre geamul blondei,
Eu v-am văzut strivite de mâinile-i fatale,
Ce vă duceă la buze, la buze 'npurpurate
De suncul plin de sânge-al corolei voastre pale.

Sărmane roze roșe, eu v-am văzut în urmă
Cum picurași din golul ferestrei larg deschise...
Și v-am cules de milă, sărmane roze pale,
Să vă 'nmormânt în noaptea celor fără de vise.

VIORA DIN BIHOR

O O O

MISTERUL POETULUI

Roman de ANTONIO FOGAZZARO

Trad. din italianește de: D. TOMESCU

— 25 —

XXVII.

A doua zi, foarte de vreme, primii următorul bilet:

„Fanny Treuberg, născută von Dobra, adânc mahnită că alaltăeri n-a fost acasă, așteaptă pe domnul *** astăzi, duminică, după orele unsprezece“.

Tocmai când bătù unsprezece, sunai clopoțelul la casa Treuberg: nimeni pe lume n-ar fi fost în stare, în locul meu, s'aștepte o clipă mai mult. Fusei introdus în acelaș salon de rândul trecut și mi se spuse s'aștept pe doamna, care aveă să vină numai decăt. Nu îndrăznii să întreb nimic despre miss Yves. Vasul de flori se află tot acolo, de data asta însă fără trandafiri; erau acolo și fotografiile. Numai scaunele nu se

aflau în acelaș loc ca în ziua aceea. Mă apropiai de măsuță. Simțiam și acum mireazma părului ei și strângeam la pieptu-mi mâinile ei de ghiață. Doamna Treuberg intră.

„Soțul meu se află în pat de eri, zise ea. E o nimica toată, dar el e foarte neliniștit și ține să stau mereu lângă patu-i“.

Nu înțelesei deloc ce vrea să însemne această introducere, și făcui o mișcare, prin care-mi ceream iertare pentru vizita mea nepotrivită și în acelaș timp îngăduirea de-a mă retrage.

„Nu, nu se poate!, exclamă doamna. Eu v-am rugat să veniți. Luați loc! Doamne, nici nu știu cum să încep“.

Șezù jos în liniște.

„Cred că dvoastră ați înțeles, reluă ea.

— Da, doamnă, răspunsei. Spuneți-mi.

— Iată ce s-a întâmplat. Sfinte Dumnezeule, e o așa desfășurare de lucruri, și apoi chiar convorbirea asta cu dvoastră e atât de ciudată pentru mine! Unde mai puneți starea soțului meu. Drept să vă spun, nici nu mai știu unde-mi este capul. Ascultați acum. Dv. ați vorbit doctorului Topler?

— Da, doamnă.

— Topler a venit aici joi dimineața. Bietul om! Eră scos din minți. Par'că eră un nebun. A vorbit cu miss Yves. Miss Yves a fost cu desăvârșire sinceră: i-a spus totul; i-a spus însă că vrea cu orice preț să-și țină cuvântul dat, și chiar l-a rugat să nu destăinuiască nimic fratelui său. Atunci Topler s-a sfătuit cu mine. Vedeti, acum, eu vreau să vă vorbesc sincer, fără nici un înconjur: sfatul meu a fost ca să se îndeplinească dorința missei Yves, să nu se destăinuiască adecă nimic profesorului, iar ea, sub un motiv oarecare, să plece numai decăt la Nürimberg. Așa se și hotărî. Am vorbit apoi și cu Violet și trebuia să plece ieri, sâmbătă, la patru și jumătate. Eu aveam să-i fiu tovarășă de drum.

„Fiindcă ne veniseră știri nu tocmai bune despre unchiul Yves, cel care-a fost în Italia, am spus profesorului că acesta e motivul pentru care miss Yves trebuie să-și grăbească întoarcerea la Nürimberg; ieri însă, înainte ca soțului meu să-i fi venit rău, ne pomenim cu bătrânul Topler, deabia răsuflând, și într'un hal făr' de hal, și-mi spune să amânăm plecarea, pentru că frațele său știe totul.

— Știe?, exclamai eu. Nu atât faptul în sine, cât chipul în care simțiam eu că Topler l-ar fi împărțășit, făcù să-mi tresalte inima de nădejde.

— Da, da, răspunse doamna. Profesorul a aflat totul dintr'o scrisoare pe care-a primit-o ieri dimineață. Pare să fie o scrisoare iscălită, dar de cineva care ține mult să nu fie numit. Într'adevăr, profesorul n-a voit să ni-l numească. Ne-a încredințat numai că nu e scrisă de dvoastră.

— Luisa, gândii eu, cu un avânt de recunoștință. Asta e taina Luisei“.

Doamna îmi povesti mai departe, că Topler îi

mărturisise voința hotărâtă a fratelui său de-a vorbi cu Violet cât mai curând, îndată ce se va simți în stare.

„Bătrânul, zise ea, se află într'un zbucium cumplit și pare foarte mirat, că fratele său, deși primise o lovitură așa de cruntă, încă nu-și dăduse sufletul. Nu-și mai putea găsi deloc astâmpăr pe scaun și a plecat numai decât, după îndeplinirea sarcinii sale.

„Trebuie să vă mai spun și lucrul următor, adăogă ea după o clipă de îndoială. Topler a văzut lângă mine scrisoarea din Monaco, în care se vorbea mult despre dvoastră, și în așa fel, încât să se încredințeze că o fată ar fi într'adevăr fericită...”

O întrerupsei numai decât; dar ținū să-mi spună că această scrisoare avusese un rol hotărâtor în zguduirea lui Topler.

„Câteva ceasuri mai târziu, urmă doamna, se întoarse cu fratele său”.

Se auzi un zbârnăit de clopoțel.

„Soțul meu!, zise ea. Mă întorc numai decât”, și plecă repede. Se întoarse când dete Dzeu, exclamând:

„Ah! Bărbații ăștia, bărbații ăștia!” și începū, cu un adevărat potop de vorbe, să mi se plângă de tirania soțului său, ca și cum nici n-ar fi băgat de seamă că eu stau ca pe jăratec. Însfârșit, prinse din nou firul vorbirii.

„O, să-i fi văzut numai. Pe frații Topler, noi îi cunoaștem foarte de curând, mai ales pe bătrânul; cele mai strânse legături ale noastre le-aveam, dimpotrivă, cu familia miss-ei Yves. Ba, dacă-mi dați voce, cu toată profesorul e un bărbat vrednic de toată cinstea, dar această căsătorie nu-mi eră tocmai pe plac; eri însă, drept să spun, mi-au umplut inima de milă, bietii oameni.

„Profesorul pareă cu desăvârșire un mort și subt ochelari i se vedeau ochii înroșiți. Știți, el nu-i niciodată frumos; vă închipuiți cum trebuie să fi fost acum! Și nu vorbeă deloc. Însfârșit, simțiai o milă covârșitoare văzând în halul acela un om de vârsta și de înfățișarea lui. Bătrânul însă te înduioșă și mai mult. Vedeai bine că e zdrobit de suferință, văzându-și fratele în starea aceea, și că se sileă din răputeri să-și ascundă sufletul și să pară liniștit. Vorbeă numai el. Să-l fi auzit ce fel de glas aveă, când spunea câte-un cuvânt fratelui său! Și să fi văzut ce priviri îngrijorate i-aruncă în fiecare clipă, aproape pe furiș! Profesorul se duse la miss Yves, iar el rămase cu mine. Eră lucru vădit, că săvârșia un adevărat sacrificiu din partea lui, lăsându-l să meargă singur, dar, însfârșit, l-a lăsat. Din când în când își împreună mâinile, își ridică ochii spre cer și se ducea s-asculte la ușă, așteptând să-i audă mersul pașilor. Profesorul se întoarse după o zăbavă destul de măricică. Ce și-or fi vorbit, Violet și el, nu știu; știu atât că eră și mai desfigurat ca la început. Fratele său îl luă de braț și plecă numai decât cu el. N-am putut să mă duc atunci, imediat, la miss Yves, pentru că tocmai în timpul ăsta îi venise rău bărbatului meu. M-am dus la ea mai târziu. Mi-a spus c-ar fi vrut

să nu spună nimic logodnicului său, dar, fiind întrebată de el, n-a putut să-l mintă și i-a destăinuit totul.

„Nu știă ce-aveă de gând să facă profesorul Topler; ea însă doriă cu orice preț să se întoarcă la Nürnberg cât mai curând. Vă închipuiți acum ce încurcătură; eri, nu mai eră decât trenul de nouă și jumătate. Eu, având pe bărbatul meu bolnav în pat, nici nu puteam s-o însoțesc și nici n-aș fi putut s-o las să plece singură. Abia am avut timp să hotărâm ca să plece azi de dimineață cu fratele meu și cu nepoatămea Luisa, pe care-o cunoașteți. În vremea asta însă iată că ne vine din partea logodnicului o scrisoare, prin care spuneă c-o lasă liberă.

— Ah!, exclamai eu.

— Ascultați, domnule, reluă doamna Treuberg, puțin cam încurcată, eu înțeleg foarte bine bucuria dvoastră. Ca prietină ce sunt cu Violet Yves, cred că aș aveă și eu tot dreptul să mă bucur, nu știu însă, vedeți, dacă miss Yves, cu toată înclinarea ce-o are către dvoastră, are să primească propunerea de căsătorie ce-aveți de gând să i-o faceți. V-am rugat prin urmare să veniți aici la mine, ca să vă spun lucrul acesta. Vă rog, în numele cerului, să nu plecați numai decât la Nürnberg, și să nu căutați așa de îngrabă să vă înfățișați familiei Yves ca un pretendent!

„Dvoastră nu știți ce fel de oameni sunt unchii miss-ei Violet. Totul ar fi spre nefericirea prietenei noastre.

— Nefericirea?

Oh, Doamne, da. Dvoastră nu vă puteți închipui cât de mult au ținut unchii ei la căsătoria cu Topler; și mă tem foarte mult, că în loc să...”

Doamna se întrerupse.

„N-au să fie mulțumiți de mine?, zisei eu.

— Ce vreți?, exclamă sărmana femeie.

„Ar fi nedrepti, dar tare mi-e teamă că are să fie așa. Mama Violetei eră romană; un suflet de toată blândețea și de toată bunătatea, dar între ea și cumnații ei nu puteai găsi două gânduri la fel; și dânșii își închipue acum că toți italienii sunt așa. Mai e apoi la mijloc și o chestie de religieune”.

O rugai să-mi lămurească aceste vorbe din urmă.

„Mama Violetei, catolică, se căsătorise cu William Yves, protestant, făcând între ei următorul legământ: Copiii să fie crescuți în religieuna protestantă, și fetele în religieuna catolică. Se spune însă că William, în preajma morții, ar fi îmbrățișat religieuna iubitei sale soții, care trecuse mai dinainte la cele de veci, ducând cu ea această din urmă nădejde.

„Frații lui, firește, i-au dat toată crezarea, și nu mai încape îndoială, că lucrul acesta le-a pricinuit o adâncă amărăciune, și nu-l puteau pune decât în seama proselitizmului italian”.

Aici, am mai aflat dela doamna, că dl Topler eră protestant, și-am rămas foarte uimit, gândindu-mă la scrupulozitatea bătrânului meu prietin și la rezerva plină de respect pe care-o arată față de Papa și de Roma. Împărtașii lucrul acesta și doamnei, și ea-mi răspunse

că nimeni nu putea să spună hotărât ce fel de credincios e. Făgăduii doamnei, că cel puțin câteva zile n-am să mă arăt la Nürnberg, și, mulțumindu-i, mă despărții. Alergai acasă numai decât, ca să scriu mîsei Yves.

N-am mai regăsit această scrisoare, în care am revărsat zbuclirea bucuriei mele și am căutat să biruesc cele din urmă piedeci care se mai aflau între mine și Violet. I-am împărtășit și planul ce-aveam, de-a pleca peste două sau trei zile în Italia, ca să-mi rînduesc afacerile în vederea unei lipse mai îndelungate. Așa i-am scris ei în scrisoare, dar ca să fiu cu desăvârșire sincer, ar mai fi trebuit să-i spun, că dacă zăbăviam încă două sau trei zile în Eichstätt, o făceam numai ca să aștept întoarcerea Luisei; și nu numai ca să-i arăt recunoștința mea, ci și pentru că eram foarte încredințat că ea avea să-mi aducă cel puțin o salutare.

În dimineața zilei de luni, m-am dus să văd cum se mai află domnul Treuberg, cu ascunsa nădejde c-o să pot afla ceva și despre Luisa; la casa von Dobra, mi se spusese că cealaltă domnișoară e dusă la mătușe-sa și servitorii nu știau când avea să se întoarcă stăpânul. Ducându-mă acolo, am aflat că cei doi von Dobra trebuiau să se întoarcă chiar în sara aceea, sau în dimineața următoare; tot acolo, întâlnii și pe prietenul meu Topler.

Stăteam de vorbă cu doamna ca de vreo zece minute, când iată ne pomenim cu bătrânul foarte liniștit și cu ochii scânteetori. Mă ridicai să plec.

„Nu, nu, nu“, zise el, făcându-mi semn să rămân.

Salută pe doamna, apoi veni la mine, serios, cu brațele deschise.

„Adio, dragă“, zise el; și nici una nici două, mă cuprinse în brațe.

Vorbirăm apoi de muzică, de Eichstätt, despre Eugenio Beauharnais, despre Regele Luigi, însăfășit despre tot și despre toate, numai despre ceea ce ne stă în inimă, nu. Într'un târziu, Topler mă întrebă dacă am de gând să mai stau prin Eichstätt.

„Plec mâne sară“, răspunsei.

Nu zise nimic. Mi-aduc aminte că după aceea am vorbit despre domnișoara Luisa. Un zimbet din partea lui Topler, o vorbă puțin cam aspră din partea doamnei Treuberg mă făcură să bănuiesc că taina ei fusese ghicită. Temându-mă atunci, ca nu cumva dialogul nostru să ia o întorsătură neplăcută, mă ridicai să plec. Topler se sculă și el și eșirăm împreună. Coborând scările, mă întrebă dacă în sara aceea avea să mă găsească acasă; glasul lui eră foarte prietinos, dar și foarte grav. Nu mai adăogă nimic. Dădurăm mâna și ne despărțirăm.

— urmează —

Scrisoare unei prietine

Refugiată de căldurile tropicale a orașelului nostru, într'un sat la poalele munților apuseni, în singurătatea mea, îmi aduc aminte de tine.

O altă viață mă încunjură acum, oamenii se deosebesc așa de mult de cei dela oraș, prin simplitatea și bunătatea inimii lor.

Totul e schimbat. Nu te mai nervează zgomotul de oraș, nici viața de intrigă și încrucișare de interese, ce e acolo. Trailul curge în unde liniștite și curate, asemenea vălișoarei ce trece prin fundul grădinii noastre. Nu e nici praf nici năduf, pădurea din apropiere își trimite freamătul și mirosul ei sănătos, iar satul se pune în mișcare din zorii zilei. Deodată cu răsăritul acestora, și cu cântecul cocoșilor, mă scol și eu, îmbrac repede un halat ușor și niște pantofi, apoi o iau razna prin pădure, mă pierd prin frunzișul des, urmez o cărare umbrită de stejari și brazi, mă afund prin depărtări necunoscute de mine, în vreme ce soarele, somnoroș și el de oara prea

de timpurie a dimineții, își trimite cele dintâi raze vesele, luminând culmile munților. Ai văzut vreodată un răsărit de soare, din marginea unei păduri? E un foc feeric de lumină, cu șopot de frunze și cântece vesele de paseri. E o mișcare în toată firea. Mii de insecte se ivesc din culcușuri ascunse, mișunând și căutând după hrană, droaie de paseri își trezesc cântând pușorii, iar frunzele legănându-se încet îndrugă parcă rugăciuni de dimineață.

Ce bine e să te pierzi în totul ce te încunjoară!... Din ce te pierzi mai mult, te cuprinde și misterul naturii, misterul existenței tale proprii, misterul vieții, al lucrurilor, al oamenilor cari sunt meniți pentru suferință. Toate acestea sunt lucruri neînțelese, îmbrăcate în haine întunecate cari se pierd într'o noapte și mai întunecată...

Pierdută în gândurile mele nu iau seama că mă depărtez tot mai mult în desișul pădurii și iată-mă că la o vreme mă pomenesc într'o poiană admirabilă înconjurată de mesteceeni cu coaja albă și cu frunzișul

alb, sciliciteios. Mă opresc brusc, orbită de atâta fumșete. În aer plutește o dulceață, care mă predispune la veselie, că-mi vine să-mi flutur părul în vânt, să alerg în cercuri mari în jurul luminișului, și involuntar îmi răsar în minte chipuri de feți-frumoși și cosinzene din povești

Jocul de lumină ce se ivește printre frunzele arginții ale mestecenilor îți dă o impresie necunoscută până acum și te duce în lumea uimirii.

Mi-am propus, ca în toate plimbările mele prin pădure, acest loc să-mi fie cel dintâi popas. Mă gândesc cu duioșie la firea ta poetică, care iubește așa de mult singurătatea, mă gândesc ce bine ar fi dacă am putea să ne cetim aici în fiecare zi, obișnuita noastră lectură, lectură predilectă ție, care așa de mult s'ar potrivi cu singurătatea ta și a inimii tale.

În mijlocul acestei frumșeți am înțelege și mai puțin pe Nietzsche — ți-aduci aminte? — cu filosofia lui, căci în natură, în acest contact atât de apropiat a omului cu pământul din care e zămislit, nu mai găsești;

pe „omul superior“, nici pe cel din urmă, ci se pare că toți sunt supuși aceleiași meniri.

Orientându-mă după înălțimea soarelui, îmi vine în minte că ar fi timpul să mă întorc spre casă. Casa mea! Închipue-ți o căsuță cu obloane de lemn, cu un pridvor încunjurat de zorele, cu două ferești pline de rosmarin și romanțe, cu două odăițe pline de miresme de flori, cari stau în paharul de pe măscioara mea, acoperită cu țesături în motive românești, un pat cu pernele așezate până la grindă, cu oglinda și icoanele înconjurate de ștergare, care de care mai artistic țesute. Astfel se prezintă căsuța mea în care petrec clipe de odihnă și adevărată plăcere dela sate.

Pornesc alene pe poteca care duce în jos spre sat, mă afund în întunerecul plumburiu al brazilor, printre tufișuri înalte, între miresme de flori de fân, prin iarba umezită de roua dimineții, merg agale ascultând cântecul de jale al unui fluer ce vine de undeva de departe și mă pomenesc la marginea satului.

Acasă, mă întâmpină lelița Maria, cu zimbetul ei de bunătate și sinceritate, gata totdeauna a mă servi după plac, având în mână un teanc de jurnale și scrisori. Ah, jurnalele și scrisorile la sate, venite din lumea în care ai trăit, sunt cetite cu atâta interes și cu atâta pasiune. Trebuie să știi că cetesc literatura, toate știrile, interesante și mai puțin interesante, deopotrivă.

Printre știrile primite de acasă cetesc lista mulțimei ce a plecat la băi. Eu totdeauna am crezut că băile sunt pentru cei suferinzi și nici decum și pentru cei sănătoși, fiind pentru ei numai un lucș fără senz. Ce frumos ar fi dacă mulțimea sănătoasă ar ști să aprecieze liniștea și frumsețea dela sate și nu ar căuta totdeauna distracții în locurile acele, unde lumea merge nu pentru a-și căuta liniștea și pacea, de care ar avea lipsă, după un an de muncă și grije, ci o luptă continuă de cuceriri, ba și apariții. Cred că nu e de lipsă să mai amintesc și marea deosebire de spese dintr-un loc și celalalt.

Închei, cu dorința de a te vede de cât mai în grabă

Băișoara, 20/VII. 1912. *Leontina*

*

STROFE

IUBIREA

Iubirea nu cunoaște lanțuri,
Ea-i liberă în orice loc:
Un fluture nu-l poți închide
Cu lei și tigri la un loc.

CĂSĂTORIA

Căsătoria-i ca și arta:
Unii bărbați ajung artiști,
Iar cei mai mulți rămân 'ntruna,
Rămân la rolul de статистиi...

METAMORFOSĂ

La chipul ei se închină
Când după ea umblă 'n saloane,
Ș'acum decând e a lui, aud:
Că umblă des pe la icoane...

R. Milescu.

*

Să palmuiască o damă?

Întrebarea aceasta ni-o punem în urma cazului Hărtel-Boroevici, care în zilele trecute s'a desfășurat înaintea judecătoriei și e îndestul cunoscut și publicului nostru. Presa ungurească a scris despre palma asta, pe care a dat-o Luiza Hărtel comandantului de corp Boroevici, pagini întregi; ba o foaie mai isteată și-a deschis coloanele și părerilor cetitorilor săi cari au și grăbit — mai ales cetitoarele — a și-le spune în cuvinte pline de avânt, ridicând în slavă pe eroină și condamnând în termeni aspri pe comandantul de corp, deși în cazul acesta, zău, e de neînțeleasă și slava și osânda...

Să palmuiască așadară o damă? Cel ce scrie rândurile acestea trage la îndoială dreptul acesta al damelor, pe care nu-l admite absolut în nici un caz în viața socială. Palma femeii, moale, delicată cum e ea, nu a putut fi făcută pentru palmuire și femeea, care dă odată palmi, nu mai are dreptul la considerații speciale și la delicatețea din partea bărbaților, pentrucă să palmuiești nu e nici virtute, nici elegant, nici frumos, nici corect, nici fin, e cam barbar, crud, brutal. O palmă dată din par-

tea unei femei, e cea mai slabă armă, pe care femeea o scoate din uriașul arsenal de arme, de care dispune în lupta cu bărbatul. Are doar o femeie atâtea alte arme, atâtea alte mijloace, ca pe un oarecare bărbat să-l ofenzeze, să-l supună, mijloace fine, delicate, alese, că palmuirea mai degrabă rănește pe aceea, care-o dă, decât pe bărbat. Un dispreț rece și grav, un zimbet ironic, pe buzele unei femei întotdeauna taie mai adânc în sufletul cuiva, ca o palmă dată. Palma o capeți pe neașteptate, pe când te desmetecești din uluirea, o simți și n'o mai simți, ea trece, dar disprețul și ironia aceea, de cari te vrednicește în anumite clipe o femeie, rămâne, te urmărește mereu, îți stăruie în suflet, te chinue, și nu poți să scapi de ea, ca de un dușman ce-i pururi în fața ta și fiecare mișcare ți-o vede și ți-o simte. Și chinurile acestea sunt îngrozitoare, sunt mai dureroase ca toate palmile femeii; le simți deopotrivă ziua și noaptea și deopotrivă le simți în vis și treaz. Pe cât de înălțător și fermecător e zămbetul de dragoste al unei femei, ea te urmărește mereu în drumul spre țintă, te dispune spre visare, te face să 'nchizi ochii și să ți-l închipui iară și iară, ca ceva dumnezeesc, ales, plin de sfințenie; pe atât de chinuitor și de grozav e disprețul ei, de care zadarnic vrei să fugi, să te ascunzi, căci te urmărește pretutindeni rupând și sfărâmand bucați din sufletul tău... Disprețul pe buzele unei femei, și 'n ochii ei, e o armă, care nu se poate să nu învingă orice poftă brutală, ori-ce gând josnic al unui bărbat. E ca și un gând magic, fermecat, care te supune, te oprește în loc, te face să-ți pleci rușinat capul, te învinge... Și când femeea are o armă atât de aleasă, atât de loială și de fină și de puternică, de ce e nevoie să recurgă la mijlocul acela urât, brutal și crud al palmuirii?

Eu nici nu cred, că recurg, decât femeile, cari nu dispun de arma disprețului. Și, vai, eu pe acestea le compătimesc, căci pentrucă să poți disprețui pe cineva, trebuie să stai moralicește pe un pedestal foarte înalt...

R. M.

Divorțul în China

Uriașa împărăție din Asia merge cu pași repezi spre modernizare și de când împăratul a fost înlocuit cu un președinte republican, s'au adus o mulțime de legi, cari toate servesc acelaș scop: să facă din China un stat nou, modern, temut. În reformele lor Chinezii se dovedesc de multeori foarte cutezători și adesea aduc legi, cari în liberalism întrec pe ale multor state europene, cu constituții vechi și bine închegate. Așa de pildă a stârnit mirarea multor ziare, legea ce au adus-o Chinezii cu privire la divorțuri. E într'adevăr o lege foarte liberală, că întrece chiar și legea americană. În senzul acestei legi în China nu se pune nici o stavilă divorțului și o căsătorie se poate desface cu cea mai mică ușurință. Bărbatul, ori femeea, care voiește să zdruncine legăturile căsniciei, se prezintă la tribunal, dovedește cu martori, ori cu atestate oficiale, că locuiește de cel puțin 4 săptămâni în China, plătește apoi o oarecare taxă, care e ficsată anume, și cu asta s-a isprăvit, a devenit liberă și se poate căsători a doua oară, cu cine dorește.

O grevă interesantă

Trăim, fără doar și poate, în epoca grevelor. Nu-i zi să nu cetești în jurnal, că s'a pus în grevă cutare și cutare breaslă, muncitorii aceștia și-aceștia, ba în vremea din urmă greva începuse a prinde rădăcini chiar și'n școlile medii și am avut chiar și noi în școalele noastre astfel de întâmplări. Toate grevele acestea, de cari cetim zilnic prin ziare, poate sunt însă de fapt îndreptățite și de aceea nu stârnesc cetitorului aproape de loc mirarea și adesea nici curiozitatea. În America însă s-a întâmplat deunăzi o grevă, care cu drept cuvânt e foarte ciudată și interesantă. Greva a izbucnit între domnișoarele, cari petreceau vara la băile din Long Beach în California. La băi nu vedeai decât o droaie de dumnișoare și doamne, dar domni ca 'n palmă. Părea, că din oarecare

motive toți domni ocolesc băile acestea, și cu asta damele nu se puteau împacă de loc. Erau parcă nervoase, alergau mereu în dreapta și în stânga și se vedeă că le lipsește ceva: bărbații, care să le distragă, să le procure petreceri. Mai ales frumoasele fete americane simțiau lipsa domnilor și de aceea încurând au început a fi nemplumite cu băile, până într'o bună zi s'au adunat toate la sfat și după ce și-au spus reciproc necazurile, au trimis o deputație la proprietarii băilor și ai hotelurilor, să le aducă la cunoștință că dacă în 7 zile nu se 'ngrijesc, ca să vină domni la băi, ele împreună cu mamele lor vor face grevă și o să părăsească toate orașul și se vor duce la alte băi, unde se găesc domni. Zarvă mare după asta între hotelieri și ca să nu-și peardă oaspeții, au hotărît să vină într'un ajutor fetelor la câștigarea de domni. Au publicat anunțuri în o mulțime de gazete, că tineri eleganți, spirituali, cari se știu învăța bine în jurul damelor și știu distrage, capătă la băile lor întreținere lunară pentru 100 coroane. În tre alte împrejurări întreținerea la aceste băi costă zilnic 30—50 coroane și așa e mare nădejdea, că domnișoarele o să capete o mulțime de curtezani, căci o să se anunțe cu droaia la petreceri așa de ieftine.

OOO

Cărți primite la Redacție:

I. E. Torouțiu: „Românii și clasa de mijloc din Bucovina“, un foarte interesant studiu statistic, care oglindește întreaga starea meseriașilor și negustorilor români din țara dulce și frumoasă ca o grădină. Prețul ambelor volume e 3 cor.

OOO

Scrisori dela Redacție

MANUSCRISELE NU SE ÎNAPOIAZĂ

G. P. Am cetit cu bunăvoință „Amințirile“ și am aflat în ele unele pasagii interesante și bine scrise. Ar trebui să pui mai mare grijă pe stil, căci în unele locuri e foarte neglijat. Îndeosebi la început și la sfârșit e aproape banal, de toate zilele. Prelucrându-o din nou, dându-i o formă mai artistică, poate ai da ceva bun, publicabil.

A. Matheiu. Vi s-a trimis din greșală provocarea. Anul acesta vă merge așa.

OOO

GHICITURI

Ghicitura ilustrată din numărul trecut al revistei noastre au deslegat-o corect: Romulus R. Roman, Aurel Voina, Aurica Peicu, Zaharie Pop, Alexandru Circa, Aurora Telescu, Const. A. Partene, Dr. B. B., N. B. Stănilă și Emil Lupea. Premiul s-a sortat la: Zah. Pop, Gherla, Aurica Peicu, Galamfalăul-mare și Aurel Voina, Brașov.

Deslegarea e:

Făclie de veghe pe umezi morminte,
Un sunet de clopot în orele sfinte.

* * *

Să se caute în alfabet astfel de 4 consoanante, cari urmează una după alta, că:

1. Dacă între consoananta a doua și a treia așezăm o vocală, căpătăm un cuvânt. — Cari sunt consoanantele, care e vocala și care e cuvântul?

2. Dacă între consoananta primă și a doua, precum și între a doua și a treia așezăm una și aceeaș vocală, iar între consoananta a treia și a patra așezăm altă vocală, căpătăm alt cuvânt. — Cari sunt vocalele și care e cuvântul?

3. Să punem consoananta a treia în locul celei dintâi, pe cea dintâi în locul celei de a doua, pe a doua în locul celei de a treia, iar pe a patra să o lăsăm în locul ei. — Dacă între consoananta a doua și a treia, precum și între a treia și a patra așezăm una și aceeaș vocală, căpătăm un cuvânt. — Care e acum ordinea consoanantelor, care e vocala și care e cuvântul?

C. A. PARTENE

Deslegarea să ni se comunice până în 30 August n.

În urma speselor mari ce le reclamă redactarea revistei noastre, suntem nevoiți a ruga din nou pe onor. noștri abonați să-și achite fără amânare restanțele și să reînnoiască abonamentul!

A APĂRUT

în editura „Librăriei Naționale“
din Orăștie:

LIVIU REBREANU:

FRĂMÂNTĂRI,

un frumos volum de nuvele, în care tinărul scriitor ardelean dovedește un bogat talent și o fină pătrundere a sufletului omenesc, prinzând în tablouri pline de vieață caractere, cari te zguduie și te mișcă adânc. — Prețul unui volum e C 1.50 + 10 bani portio.